

REAKREDITACIJA VELEUČILIŠTA U SLAVONSKOM BRODU

**Datum posjeta i mjesto:
26. i 27. travnja 2012., Slavonski Brod**

Srpanj, 2012.

SASTAV STRUČNOG POVJERENSTVA ZA PROVOĐENJE REAKREDITACIJE VELEUČILIŠTA U SLAVONSKOM BRODU

- prof. dr. sc. Klaudio Tominović, Politehnika Pula – Visoka tehničko-poslovna škola, Hrvatska – predsjednik Stručnog povjerenstva
- profesor Michael Klausner, Fachhochschule Kiel, Njemačka
- profesor Juergen Bruns, Hochschule Niederrhein, Njemačka
- mr. sc. Josip Mesić, Veleučilište u Požegi, Hrvatska
- Kristijan Pili, student, Veleučilište Velika Gorica, Hrvatska

Podrška radu Stručnog povjerenstva

- mr. sc. Katarina Šimić Jagunić, koordinatorka, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Davor Jurić, prof., koordinator, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Lida Lamza, MA, prevoditeljica tijekom posjeta te prevoditeljica Izvješća, Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Sadržaj

UVOD.....	4
KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA	4
RAD STRUČNOG POVJERENSTVA	6
DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU	7
1. UPRAVLJANJE VISOKIM UČILIŠTEM I OSIGURAVANJE KVALITETE	7
2. STUDIJSKI PROGRAMI	9
3. STUDENTI	11
4. NASTAVNICI	14
5. STRUČNA I ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	15
6. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA	16
7. RESURSI: STRUČNE SLUŽBE, PROSTOR, OPREMA I FINACIJE	18
ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE	21
PREDNOSTI (SNAGE)	21
NEDOSTACI (SLABOSTI)	21
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE.....	23

UVOD

Kratki opis vrednovanog Visokog učilišta

Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje odobrilo je osnivanje Veleučilišta u Slavonskom Brodu dana 12. srpnja 2006. godine, slijedom čega je osnovano Veleučilište u Slavonskom Brodu uredbom Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine, 108/06) od 28. rujna 2006. godine.

Veleučilište izvodi tri studijska programa:

- Bilinogojstvo (smjerovi – Hortikultura i Ratarstvo) – dopusnica za izvođenje studijskog programa izdana je 2010. godine (klasa: UP/I-602-04/10-13/00023, ur.broj: 533-07-10-0004)
- Proizvodno strojarstvo – dopusnica za izvođenje studijskog programa izdana je 2011. godine (klasa: UP/I-602-04/11-13/00178, ur. broj: 533-07-11-004)
- Menadžment – dopusnica za izvođenje studijskog programa izdana je 2011. godine (klasa: UP/I-602-04/06-11/00003, ur. broj: 533-07-11-0013).

Veleučilište planira pokrenuti novi stručni studij sestrinstva. U skladu s analizom potreba društva i vlastitim resursima, u planu je pokretanje i studija elektrotehnike te građevinarstva. Daljnji izazov Veleučilišta je pokretanje dvogodišnjih specijalističkih diplomskih studija koji bi omogućili vertikalnu mobilnost studenata.

Studijski programi Proizvodno strojarstvo i Menadžment izvode se kao redovan i izvanredan studij, dok se Bilinogojstvo provodi samo kao redovan studij. Veleučilište planira pokrenuti postupak dobivanja dopusnice za izvođenje izvanrednog studija Bilinogojstva u Poreču (dislocirani studij).

Završetkom studija, u skladu s odredbama Bolonjskog sporazuma, studenti stječu 180 ECTS bodova i naziv stručni prvostupnik.

Ukupan broj studenata povećao se sa 735 u 2009. godini na 905 u 2012. godini. Od ukupnog broja studenata u 2012. godini, 512 je redovnih, a 393 izvanredna studenata, od čega je na

studijski program Menadžment upisano 507 studenata, na Proizvodno strojarstvo 248, a na Bilinogojstvo 150 studenata.

Više od 90% upisanih studenata Veleučilišta dolazi iz srednjih strukovnih škola, dok su ostali svoje srednjoškolsko obrazovanje stekli u gimnazijama.

Veleučilište trenutno ima 23 stalno zaposlena nastavnika, od čega su 4 asistenta. Ukupan omjer nastavnika i studenata jest 1:39. Broj od 44 vanjska suradnika uključuje 9 asistenata i jednog znanstvenog novaka.

Upravljački strukturu Veleučilišta čini Upravno vijeće, Povjerenstvo za razvoj, dekan, dva prodekana, Stručno vijeće i Jedinica za osiguranje kvalitete.

Upravno vijeće sastoji se od pet članova – tri predstavnika Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, jednog predstavnika Stručnog vijeća i jednog predstavnika Radničkog vijeća. Upravno vijeće zaduženo je za organizaciju studijskih programa, poštivanje zakonskih procedura u svim aktivnostima Veleučilišta te za financijsko poslovanje Veleučilišta.

Dekan vodi i nadgleda realizaciju svih aktivnosti unutar Veleučilišta, izradu financijskih planova i poboljšanje kvalitete svih procesa. Podršku mu pružaju prodekan za nastavu i prodekan za razvoj i stručni rad.

Stručno vijeće je savjetodavno tijelo koje čini jedan predstavnik asistenata, tri predstavnika studenata i svi nastavnici izabrani u nastavna zvanja predavača, višeg predavača i profesora visoke škole te znanstveno-nastavna zvanja redovitog profesora, izvanrednog profesora i docenta. Stručno vijeće donosi odluke o svim stručnim i nastavnim pitanjima.

Jedinica za osiguranje kvalitete ima savjetodavnu ulogu i odgovorna je za razvijanje pokazatelja kvalitete, provođenje kontrole kvalitete svih nastavnih procesa te analiziranje rezultate anketa. Jedinica za osiguranje kvalitete sastoji se od tri predstavnika nastavnog i jednog predstavnika administrativnog osoblja, jednog predstavnika studenata i dva vanjska predstavnika.

Rad Stručnog povjerenstva

Rad Stručnog povjerenstva temeljio se na Samoanalizi koju je izradilo Veleučilište, kao i studijskom posjetu održanom 26. i 27. travnja 2012. godine u prostorijama Veleučilišta u Slavonskom Brodu, gdje je Stručno povjerenstvo imalo prilike posjetiti urede, predavaonice, laboratorije, knjižnicu, prostorije studentske službe i računalne prostorije Veleučilišta.

Održani su sastanci sa sljedećim skupinama:

- Upravom Veleučilišta (dekan, prodekani i pročelnici odjela)
- radnom grupom za izradu Samoanalize
- članovima Jedinice za osiguranje kvalitete
- nastavnicima
- asistentima
- studentima koji su se odazvali javnom pozivu za razgovor.

Posjećena su i neka predavanja te je Stručno povjerenstvo razgovaralo s prisutnim studentima.

Tijekom posjeta, Stručnom povjerenstvu su podršku pružali djelatnici Agencije za znanost i visoko obrazovanje, koji su bili zaduženi za poslove organizacije, administrativne podrške i prijevoda.

DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

1.1. Visoko učilište provodi sustavno strateško planiranje, poglavito u planovima za srednjoročno razdoblje za koje je utvrđeno osam strateških ciljeva. Pri utvrđivanju ovih strateških ciljeva, Visoko učilište koristi preporuke, mišljenja i savjete vanjskih dionika, čime ih uključuje u razumijevanje svog položaja i ostvarivanje svoje misije.

1.2. Iz dijagrama interne organizacijske strukture (Samoanaliza, str. 4) nije vidljiva veza dvaju prodekana s ostalim dijelovima rukovodeće strukture (iz dijagrama se iščitava da prodekani mogu biti u funkciji najbližih suradnika dekana ili u matričnoj strukturi voditelji pojedinih područja), iako je prema Statutu Veleučilišta (Samoanaliza, str. 7) njihovo područje djelovanja vrlo značajno.

Veleučilištu se preporučuje uređivanje (kompletiranje) organizacijske, odnosno rukovodeće strukture te u njima određivanje funkcija (pozicija) i područja djelovanja prodekana u odnosu na ostalu rukovodeću strukturu Veleučilišta.

1.3. Studijski programi su u skladu s utvrđenom misijom Veleučilišta iz koje se detaljno iščitava o kontinuiranom doprinosu društvenom razvoju podizanjem intelektualne vrijednosti osoba obučениh da odgovore na suvremene ekonomske i poslovne izazove.

1.4. Studijski programi usklađeni su s misijom Veleučilišta, Bolonjskim procesom, kao i s Polaznim osnovama Hrvatskog klasifikacijskog okvira.

1.5. Veleučilište je dobivanjem certifikata EN ISO 9001:2008 napravilo veliki iskorak u podizanju razine kvalitete u svim svojim procesima, pri čemu je uspostavilo funkciju predstavnika uprave za kvalitetu i Jedinicu za osiguravanje kvalitete. Funkciju predstavnika uprave za kvalitetu obavlja ista osoba koja je i pročelnik Tehničkog odjela, što može ubuduće predstavljati posebno veliko opterećenje u odnosu na probleme stručnog studija

Proizvodno strojarstvo, zatim zahtjeva koji proizlaze iz kriterija za ocjenu kvalitete veleučilišta i visokih škola, kao i zahtjeva koji proizlaze iz spomenutog ISO certifikata.

Veleučilištu se preporučuje da osigura jednu osobu koja će raditi isključivo na poslovima sustava osiguravanja kvalitete.

- 1.6. Dobivanjem ISO certifikata, Veleučilište je uspostavilo i formalne mehanizme za praćenje kvalitete nastave. Smisao osiguravanja kvalitete je kontinuiranost i uključenost svih dionika u proces nastave.

Veleučilištu se preporučuje pronalaženje načina za aktiviranje većeg broja prijedloga za poboljšanje nastave i njezino unapređenje te nalaženje načina za povećanje broja studenata koji će se odazvati na ispunjavanje studentske ankete.

- 1.7. Veleučilište brine o svojim potencijalima tako da svi nastavnici koji nisu stekli doktorat znanosti polaze doktorske studije, dio nastavnika ima radno iskustvo u gospodarstvu, pri čemu treba posebno istaknuti lojalnost Instituciji. Postoje planovi napredovanja u zvanjima, u izdavačkoj djelatnosti i stručnom usavršavanju, čemu doprinosi i dostignuta razina etičkog ponašanja koja je u skladu s usvojenom misijom Veleučilišta.

- 1.8. Potencijali Veleučilišta nalaze se u svim njegovim dijelovima, a osobito među sadašnjim i budućim studentima te mladim nastavnicima, budućim istraživačima, posebice kada se u obzir uzmu ambicije Veleučilišta za pokretanje specijalističkih diplomskih studija, dislociranih studija, ostalih oblika visokoškolskog i cjeloživotnog obrazovanja, pri čemu je na svim dijelovima Veleučilišta potrebno održati određenu razinu ponašanja i odgovornosti.
- Veleučilištu se preporučuje da svaki nastavnik na početku predavanja upozna studente s Etičkim kodeksom, a kandidate za doktorske studije i istraživače s Europskom poveljom za istraživače (The European Charter for Researchers) i s Kodeksom ponašanja za novačenje istraživača (The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers).**

2. Studijski programi

2.1. Upisne kvote definirane su za sve studijske programe i određene na način da se u obzir uzimaju potrebe društva, poslovnog sektora i prijedlozi kandidata. Visoko učilište u svojoj upisnoj politici koristi preporuke, mišljenja i savjete vanjskih dionika.

2.2. Veleučilište u potpunosti izvodi svoje studijske programe koristeći postojeće raspoložive resurse, pri čemu je opterećenje pojedinih nastavnika vrlo veliko (npr. pojedini nastavnici predaju više predmeta), a postotak prolaznosti u više semestre, na osnovu rezultata iz osnovnih predmeta, u granicama je prosjeka upisanih studenata (Samoanaliza, str. 25 i 26). Pored toga, u posljednje vrijeme povećalo se opterećenje nastavnika raznim administrativnim poslovima, što oduzima vrijeme za pripremu nastave i stručno usavršavanje.

Veleučilištu se preporučuje analiziranje postojećih resurse za provođenje novih rješenja za kvalitetnu nastavu i ishoda učenja na osnovnim predmetima koji čine osnovu studiranja na Veleučilištu, u odnosu na postotak prolaznosti u više semestre, kao i u odnosu na opterećenja pojedinih nastavnika.

2.3. Veleučilište ima za svaki predmet odgovarajući sadržaj s pripadajućim satima nastave (predavanja i vježbe), ali nedostaje raščlamba koja prikazuje ukupno studentsko opterećenje, poglavito ono koje se odnosi na studentski rad izvan nastave. To bi, uz ishode učenja prema Bloomovoj taksonomiji, u studijskom planu i programu omogućilo studentima razumijevanje i kvantificiranje sati svog individualnog i grupnog (timskog) rada, kako bi razumjeli koje kompetencije (znanja i vještine) treba postići pri završetku studija.

Veleučilištu se preporučuje da za svaki predmet izradi pripadajući studijski plan i program usklađen s pripadajućim ECTS bodovima iz Kriterija 2.5., utvrđenim ishodima učenja i opisom znanja i vještina koje omogućavaju efikasno studiranje i postizanje potrebnih izlaznih kompetencija po završetku studija. Studijski plan i program bi, također, trebao sadržavati informacije o duljini i načinu provjere znanja za svaki pojedini kolegij.

2.4. Strukturu upisanih studenata čine kandidati koji su položili ispite državne mature te kandidati koji imaju mogućnost upisa preko razredbenog ispita s vrednovanjem općeg uspjeha u srednjoj školi i provjerom znanja iz osnovnih predmeta za određeni studij.

Raspon potrebnih osnovnih znanja vrlo je raznolik i zapravo predstavlja svojevrstan problem u postizanju predviđenih ishoda učenja. Visoko učilište u donošenju svoje upisne politike uključuje i vanjske dionike sa svojim preporukama, mišljenjima i savjetima.

Proces upisa trebao bi biti transparentniji. Visokom učilištu se preporučuje da koristi sve raspoložive informacije o ulaznim kompetencijama upisanih studenata te pronade nove načine kako nadoknaditi dio potrebnih znanja i vještina kojima će se osigurati ostvarivanje ishoda učenja iz Kriterija 2.3. i povećati prolaznost na prvim godinama studija.

- 2.5. Dodjela ECTS bodova po predmetima u skladu je s ukupnim ECTS bodovima u semestru i godini studija. Međutim, za realnu procjenu količine ukupnog studentskog opterećenja na pojedinim predmetima nedostaje drugi dio raščlambe sati koji proizlaze iz dodijeljenih ECTS bodova.

Visokom učilištu preporuča se uskladiti ECTS bodove po predmetima te u raščlambi ECTS bodova uz sate nastave prikazati i ostale sate studentskog opterećenje na predmetima, a koji se odnose na individualni studentski rad (npr. sate za izradu pojedinih radova, seminara, programa, zadaća, samostalno učenje i sl.), čime će se omogućiti ostvarivanje standarda iz Kriterija 2.6. Nadalje, trebalo bi kolegije grupirati po semestrima i jasno prikazati koliko izbornih predmeta studenti moraju odabrati u godini, odnosno semestru.

- 2.6. U tekstu Dopunske isprave o studiju objašnjen je sadržaj i kvaliteta svakog studijskog programa i u osnovi se osigurava međunarodno priznavanje diploma, pri čemu je potrebno kontinuirano ažuriranje i usklađivanje programa sa stručnim studijima na inozemnim Veleučilištima.

Visokom učilištu se preporučuje podizanje razine provedbe koje proizlaze iz preporuka za Kriterije 2.3., 2.4. i 2.5., kako bi se studijski programi u potpunosti uskladili s međunarodno prihvaćenim standardima

- 2.7. U razgovoru sa studentima dobiveni su različiti odgovori o njihovom radnom opterećenju, satima koje provode na nastavi, satima samostalnog ili grupnog učenja, vremena potrebnog za izradu potrebnih radova, kao i praktičnog prikazivanja značaja i povezanosti pojedinih predmeta.

Visokom učilištu se preporučuje da nastavnici u većoj mjeri potiču studente na samostalan rad (proizašao iz specifikacije sati samostalnog studentskog rada iz Kriterija 2.5.) i vlastitu odgovornost, da u nastavi rastereti nastavnike koji predaju više predmeta, a u nastavi stručnih predmeta osigura i praktično pokazivanje dijela sadržaja iz studijskog programa i njihovu povezanost sa ostalim predmetima i sadržajima.

2.8. Studenti za svoj rad koriste raspoloživu infrastrukturu Veleučilišta, a nastavnici su studentima stavili na raspolaganje odgovarajuću količinu dodatnih sadržaja.

2.9. Visoko učilište je u suradnji s vanjskim dionicima optimalno iskoristilo postojeće resurse za ponavljanje i primjenu naučenog u kontekstu praktične primjene na pojedinim predmetima studija. Međutim, postojeća infrastruktura objektivna je prepreka u postizanju dijela planiranih ishoda učenje i kompetencija po završetku studija.

2.10. Visoko učilište kontinuirano analizira i periodički ocjenjuje studijske programe, uz objektivno sagledavanje prednosti i nedostataka pojedinih studijskih programa i postignutih rezultata na njima, a pri tome posebno ishoda učenja kod redovitih studenata. Budući da Veleučilište planira pokrenuti postupak za dobivanje dopusnice za izvanredni studij Bilinogojstvo u Poreču (dislocirani studij), kao i specijalističke diplomske stručne studije koji bi se nadovezali na postojeće preddiplomske studije, to se na temelju dosadašnjih rezultata i iskustava treba detaljno formalizirati (poboljšati) odgovarajućim procesom i postupkom.

Visokom učilištu se preporučuje detaljno formaliziranje procesa i postupka za predlaganje novih studijskih programa, posebno onih za specijalističke diplomske stručne studije.

3. Studenti

3.1. Informacijskim paketima jasno se informira sve potencijalne studente o razini studijskog programa, o kvalifikacijama, stručnim nazivima koje će steći nakon završetka studija, kao i o mogućnosti za daljnje školovanje i pronalazak posla u struci. Sve potrebne informacije

budući studenti dobivaju putem mrežnih stranice Veleučilišta. Studenti se nisu žalili na neinformiranost.

3.2. Svi kriteriji i procedure za upis su javno objavljeni i primjenjuju se na temelju državne mature, ali se **redovito ne analizira njihova učinkovitost s obzirom na postignuti uspjeh.**

3.3. Smatramo da je ovaj kriterij djelomično proveden, iako se upis na Veleučilište vrši na osnovu rezultata ispita državne mature.

Pri upisu kandidata trebalo bi temeljitije utvrditi kompetencije potencijalnih studenata, tj. potrebno je uvesti dodatne načine provjere kompetencija pri upisu (pošto veći broj maturanata dolazi iz strukovnih škola) i, u skladu s tim, pronaći načine za osiguranje potrebnih vještina u budućoj karijeri završenih studenata koji izlaze na tržište rada.

3.4. Veleučilište nudi i omogućuje savjetovanja i mentorstva studentima, iako bi studenti trebali znati malo više o tome, a to **bi se moglo postići tako da Veleučilište pridaje više pažnje informiranju studenta o sustavu podrške te mogućnosti korištenja savjetovanja i mentorstva za njihovu dobrobit i daljnji profesionalni te osobni razvoj.**

3.5. Veleučilište u potpunosti pruža potporu studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima.

3.6. Veleučilište se brine te se trudi podignuti razinu studentskog standarda.

3.7. Novoizabrani predstavnici u Studentskom zboru zadovoljni su potporom koju im pruža Veleučilište. Na primjer, Veleučilište im je osiguralo prostor gdje mogu raditi i po potrebi se sastajati.

3.8. Veleučilište objavljuje načine i postupke provjere znanja te koristi odgovarajuće metode za praćenje rada studenta. Studenti imaju pravo na žalbu. Isto tako, putem studentske ankete imaju priliku ocijeniti određeni predmet i predavača, ali bi se trebao pronaći način kojim bi se motiviralo studente da ispune tu anketu (na primjer, da im se onemogući izlazak na ispit,

dok nisu ispunili tu dužnost). Trebalo bi se, također, **poraditi i na povratnim informacijama nastavnika prema studentima, kako bi oni vidjeli rezultate svojih prijedloga i pritužbi te na taj se način ih dodatno motivirali.**

3.9. Veleučilište vodi brigu o zapošljivosti osoba koje su stekle kvalifikaciju Veleučilišta, iako ne postoje točni statistički podaci o tome. **Na tome bi trebalo poraditi, kako bi Veleučilište imalo uvid koliki broj studenata je odmah nakon završetka studija našao posao i radi u struci.**

3.10. Veleučilište relativno dobro održava kontakte sa svojim bivšim studentima putem alumni kluba, premda bi **bilo dobro da članovi alumni klub mogu ostavljati informacije na mrežnim stranicama Veleučilišta, kako bi sve informacije bile vidljive studentima, ali i široj javnosti.**

3.11. Veleučilište osigurava studentima mogućnost utjecaja na postupak donošenja odluka i rješavanje pitanja koji se odnose na studente tako da jedan student sudjeluje u radu Jedinice za osiguravanje kvalitete.

Preporučujemo da od iduće akademske godine u Jedinici za osiguravanje kvalitete budu najmanje dva studenta. Budući da je trenutni član apsolvent, preporučujemo da to bude netko s prve i druge godine studija, kako bi aktivno sudjelovao u radu. Također preporučujemo da se te predstavnike studenata u Jedinici upozori da moraju komunicirati i surađivati sa svim svojim kolegama te njihove ideje, pritužbe i razmišljanja iznositi na sastancima (u našem razgovoru sa studentima uočeno je da nitko ne zna što je Jedinica za osiguravanje kvalitete te da tamo imaju svog predstavnika).

3.12. Veleučilište obavještava javnost o studijskim programima, ali bi **trebalo poraditi na obavještavanju javnosti o ishodima učenja i mogućnosti zapošljavanja osoba sa stečenom kvalifikacijom Veleučilišta.**

3.13. Studenti imaju mogućnost iskazati svoje mišljenje i prijedloge za poboljšanje, premda baš i ne koriste te mogućnosti. **Trebalo bi ih informirati koliko njihovo razmišljanje koje će iznijeti putem studentske ankete ili Studentskog zbora utječe na daljnji rad Veleučilišta.**

3.14. Studenti nisu veoma dobro obaviješteni o provedenim mjerama na temelju svojih prijedloga i mišljenja te smatramo da se taj kriterij djelomično provodi.

Visoko učilište treba osigurati obaviještenost studenata o provedenim mjerama na temelju njihovih prijedloga i mišljenja, argumentirati svaku odluku, odnosno argumentirati zašto je njihov prijedlog prihvaćen ili odbijen.

4. Nastavnici

4.1. Broj i kvalificiranost nastavnika su na putu da budu usklađeni sa strateškim ciljevima Veleučilišta. Temeljne discipline su odgovarajuće pokriveno.

Preporuka Stručnog povjerenstva Visokom učilištu je da se mladim i motiviranim nastavnicima pruži prilika da steknu više praktičnog znanja, kako bi se osigurala stabilnost kvalitete podučavanja. Praktično znanje moglo bi postati uvjet za zapošljavanje novih nastavnika. Kako bi se osiguralo da temeljni kolegiji odražavaju trenutno stanje profesije, preporuka je da se redovito provodi usklađivanje studijskih programa Veleučilišta s programima inozemnih visokoškolskih institucija primijenjenih znanosti.

4.2. Institucija provodi politiku rasta i razvoja ljudskih resursa. Dokaz tome je činjenica da je u proteklih pet godina (od 2007. godine) zaposleno 17 novih nastavnika. Osigurana je i održivost studijskih programa.

4.3. S obzirom na broj studenata koji se upisuju svake godine, Veleučilište se mora pobrinuti da nastavi zapošljavati dovoljan broj nastavnika u stalnom radnom odnosu, kako bi zadovoljili potrebe nastavnih programa i održali razinu kvalitetu.

Preporučuje se formaliziranje planova za održavanje omjera nastavnika i studenata koji će osigurati kvalitetu i postojanost nastavnih programa.

4.4. Institucija mora održavati omjer nastavnika i studenata, osobito za planirani studijski program sestrinstva.

- 4.5. Veleučilište ima dobro razvijenu i formaliziranu strategiju za nastavno osoblje. Svi nastavnici upisani su na poslijediplomske studije (jedan u Splitu, a ostali u Osijeku), a Institucija ih financijski podržava, kako bi završili studij u propisanom roku od šest godina. Put napredovanja transparentan je i poznat svim asistentima i stalno zaposlenim nastavnicima.
- 4.6. Nastavnike se ohrabruje da pohađaju konferencije i seminare te objavljuju radove, kako bi stekli iskustvo i bili izabrani u viša nastavna zvanja. Procedure za napredovanje su implementirane i objavljene na nepristran i transparentan način u planu za razvoj osoblja.
- 4.7. Na Veleučilištu je vidljivo preopterećenje nastavnika. Radno opterećenje ne čini se pravedno raspoređeno jer radno opterećenje pojedinih nastavnika prelazi 1000 nastavnih sati godišnje.
- Preporučuje se da Veleučilište detaljno analizira radno opterećenje nastavnika i da se, na temelju rezultata analize, uvedu promjene, kako bi se radno opterećenje uskladilo sa standardima nastavničkog opterećenja propisanim Temeljnim Kolektivnim ugovorom.**
- 4.8. Institucija vodi računa o tome da se nastavnici dovoljno posvećuju svojim nastavnim aktivnostima na Veleučilištu. Vanjska nastavna aktivnost zaposlenika Veleučilišta ostvaruje se samo iznimno i ograničena je na određen broj predavanja. Nijedan nastavnik u vrijeme posjeta nije imao obvezu prema nekoj drugoj instituciji.

5. Stručna i istraživačka djelatnost

- 5.1. Stručna djelatnost Veleučilišta u skladu je s misijom i vizijom Učilišta. Stručna aktivnost sustavno se provodi na svim područjima djelovanja.
- 5.2. Veleučilište brine o stručnom usavršavanju svojih nastavnika tako da ih potiče na objavljivanje stručnih i znanstvenih radova. Svaki nastavnik ima financijsku potporu za jedan domaći i jedan inozemni simpozij. Učilište izrađuje planove za stručno usavršavanje i planove za izbore u nastavna zvanja svojih nastavnika. Nastavnici aktivno sudjeluju u izradi

prijedloga i planova za vlastito stručno i nastavno usavršavanje. Uprava potiče usavršavanje nastavnog osoblja financiranjem poslijediplomskih studija.

5.3. Veleučilište je uključeno u provedbu programa za cjeloživotno obrazovanje te provodi nekoliko programa – opći strani jezici (stupnjevi A1 i A2), voditelj/voditeljica agroturističkog gospodarstva, izobrazba za energetske certifikacije, CISCO akademija mrežnih tehnologija i Microsoft IT akademija. Veleučilište je nositelj, odnosno suradnik, na projektima IPA IV Komponente, NVAO projekt te Participacijski program UNESCO-a za 2010. – 2011., koji se financiraju iz međunarodnih sredstava. U skladu sa studijskim programima koje izvodi, Veleučilište surađuje sa strukovnim organizacijama u Slavonskom Brodu u kojima daje vlastiti doprinos (npr. djelatnici Učilišta aktivno su uključeni u rad strukovne udruge Društvo agronoma Slavonski Brod).

5.4. S ciljem prezentiranja vlastite stručne aktivnosti, Veleučilište od 2010. godine izdaje Zbornik radova svojih djelatnika iz područja strojarstva, informatike, poljoprivrede, ekonomije i obrazovanja. Uključivanjem u planiranje novih studijskih programa, u suradnji s drugim subjektima (npr. stručni studij sestrinstva), posvećuje se posebna pažnja planiranju stručnih studija iz područja u kojima postoji interes za stručno usavršavanje.

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

6.1. Veleučilište u Slavonskom Brodu ima mehanizme za priznavanje ECTS bodova studenata koji dolaze s drugih institucija, a u svojoj misiji naglašava želju za osnaživanjem međunarodne veze putem zajedničkih aktivnosti i inovativnih procesa. **Visokom učilištu se preporučuje da inicira i olakša kontakte s drugim institucijama.**

6.2. Studenti imaju mogućnost provesti dio svog studija u inozemstvu, čemu je posebno pridonijelo članstvo u ERASMUS programu mobilnosti od 2011. godine. Institucija ima bilateralne sporazume s Bosnom i Hercegovinom, Mađarskom, Poljskom, Rumunjskom, Bugarskom, Slovačkom i Slovenijom. S obzirom da je Veleučilište mlada i relativno mala ustanova visokog obrazovanja, broj od tri studenta koji odlaze studirati u inozemstvo (npr. Ujedinjeno Kraljevstvo i Njemačka) je zadovoljavajući. Veleučilište je predložilo nekoliko nastavnika koji su odgovorni za rad Ureda za međunarodnu suradnju, a Uprava podupire

učenje stranih jezika, kako za studente, tako i za nastavnike. **Preporučuju se da Veleučilište nastavi s razvojem Ureda za međunarodnu suradnju kao centra za informiranje studenata i nastavnika o mogućnostima dobivanja financijske podrške putem brojnih programa Europske Unije (ERASMUS, TEMPUS, PROMOS, LEONARDO i dr.).**

6.3. Međunarodna suradnja i mobilnost nastavnika u ranoj su fazi razvoja. Samo je jedan nastavnik dobio priliku da bude gost predavač u Braşovu u Rumunjskoj. Uprava podupire mobilnost nastavnika upisivanje nastavnika na doktorske studije. **Visokom učilištu se preporučuje da se prijavljuje na natječaje Europske Unije i CEEPUS mreže, kako bi povećali mobilnost nastavnog osoblja.**

6.4. Visoko učilište je član međunarodnih organizacija vezanih uz njegovo područje rada (prvenstveno program ERASMUS, ali uključeni su i u CEEPUS mrežu). Nadalje, Veleučilište je jedan od članova osnivača TEAM-a (Technics – Education – Agriculture – Management), mreže institucija iz srednje i istočne Europe koja od 2009. godine svake godine organizira znanstvene konferencije, a 2009. godine konferencija je održana u Hrvatskoj.

6.5. Privlačenje studenata iz inozemstva nije sustavno razvijeno.

6.6. Visoko učilište nudi programe cjeloživotnog učenja u obliku izvanredne nastave. Potpisivanjem ERASMUS sveučilišne povelje, Veleučilište je postavio temelje za uključenost u Programe za cjeloživotno učenje Europske Unije (LLL). **Preporučuje se da institucija istraži mogućnosti subvencioniranja u sklopu LLL programa Europske Unije te mogućnosti za suradnju sa sličnim institucijama u regiji.**

6.7. Visoko učilište je razvilo neke oblike međunarodnih aktivnosti pa je tako u sklopu svoje znanstvene djelatnosti sudjelovalo u Participacijskom programu UNESCO-a za 2010. – 2011. godinu – Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti zaštićenih prirodnih područja u Brodsko-posavskoj županiji.

Veleučilištu se preporučuje da nastavi razvijati svoje znanstvene veze tako da se, u okviru mreža čiji je član, usredotočiti na vlastitu regionalnu jedinstvenost.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

7.1. Veleučilište nema vlastite prostorije, predavaonice i laboratorije, ali ima sklopljene ugovore o njihovom najmu, međutim na relativno kratak period (oko pet godina). Prostori u kojima se izvodi nastava uređeni su i opremljeni sredstvima Veleučilišta te je vidljiv napor da se osiguraju zadovoljavajući uvjeti za odvijanje nastave. Nedostatak je što su prostorije Veleučilišta smještene na više lokacija. Sedam lokacija, na koliko se trenutno odvija nastava i rad Veleučilišta, predstavlja problem za njihovo održavanje.

U cilju ostvarenja povoljnih uvjeta za odvijanje nastave, Veleučilištu se preporučuje da osigura vlastite prostorije, predavaonice, knjižnicu i praktikume, po mogućnosti na jednoj lokaciji, kako bi se studentima olakšalo korištenje svih resursa.

7.2. Učilište podupire sve vidove usavršavanja vlastitih zaposlenika, kako nastavnog, tako i nenastavnog osoblja. Međutim, trenutno ne posjeduje dokumente koji bi formalno određivali jasna pravila za usavršavanje nenastavnog osoblja.

Preporuka je da se izrade dokumenti koji bi odredili jasna pravila za usavršavanje nenastavnog osoblja.

7.3. Laboratorijska oprema koju koriste studenti i nastavnici djelom je u vlasništvu Učilišta, a djelom u vlasništvu srodnih institucija s kojima Veleučilište surađuje te trenutno zadovoljava potrebe za izvođenje nastave na svim studijima.

7.4. Veleučilište brine o funkcionalnosti i održavanju računalne opreme koju koriste nastavnici i studenti. Studenti imaju četiri računala u knjižnici s kojih imaju pristup internetu.

S obzirom na veliki broj lokacija, preporučuje se da se studentima osigura pristup internetu na svim lokacijama te da se zaposli osoba koja bi se brinula o tehničkom održavanju opreme budući da to trenutno obavlja nastavno osoblje.

7.5. Učilište prikuplja informacije o potrebama gospodarstva od stručnjaka iz gospodarstva koji se školuju na instituciji i u skladu s prikupljenim informacijama kreira nove studentske programe i određuje upisne kvote. Koristi statističke podatke i stručne savjete djelatnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

7.6. Knjižnica je novootvorena, a njezino opremanje je u tijeku. U sklopu knjižnice se nalazi i čitaonica s nekoliko računala koja imaju pristup znanstvenim bazama podataka korisnim i nastavnicima i studentima.

U knjižnici bi trebalo zaposliti stručnu osobu, kako bi usluge bile na razini statusa Institucije. Produljenjem radnog vremena značajno bi se povećala dostupnost naslova studentima i nastavnicima. S obzirom na tri studijska programa iz tri različita znanstvena područja, godišnji proračun od 20 000,00 kuna za nabavu knjiga trebao bi se povećati.

7.7. Veleučilište vodi brigu o zapošljavanju kvalificiranog nastavnog i nenastavnog osoblja, ali nema dovoljno utjecaja na dinamiku zapošljavanja jer djelomično ovisi o sredstvima iz državnog proračuna, a u skladu s tim i o državnoj politici primanja novih zaposlenika u radni odnos.

S obzirom na visoka nastavna opterećenja pojedinih nastavnika, preporučuje se da Visoko učilište jasno izrazi svoju potrebu za novim predavačima na svim studijskim programima.

7.8. Na temelju prikaza financijske evaluacije Veleučilišta (tablica 7.10.; Samoanaliza, str. 126 – 127), vidi se da oko dvije trećine prihoda potječe od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. U 2009. godini proračunski prihod iznosio je 68,73% od ukupnih prihoda Učilišta, dok je u 2010. udio sredstava Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta iznosio 69,97%, od čega se veliki dio sredstava odvađa za plaće zaposlenika (nastavno i nenastavno osoblje, vanjski suradnici i naknade zaposlenima). Iz strukture prihoda se vidi da Veleučilište i trenutno ovisi o sredstvima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, a sustav financiranja Veleučilišta bit će dodatno narušen uvođenjem besplatnog školovanja studenata prve godine studija, s obzirom da Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta ne kompenzira povećane materijalne troškove. Uvidom u strukturu rashoda za nefinancijsku imovinu, vidljiv je trend povećavanja ulaganja u laboratorijsku i računalnu opremu. Povećanjem broja zaposlenih povećava se i potreba za dodatnim sredstvima za stručno usavršavanje nastavnog osoblja, o čemu je potrebno voditi posebnu brigu. Usporedbom prihoda i rashoda tijekom 2009. i 2010. godine vidljivo je da Učilište posluje pozitivno i brine o financijskoj održivosti i sigurnom završetku studija svih svojih studenata.

7.9. Veleučilište koristi dio vlastitih sredstava za opremanje predavaonica i praktikuma. Kako bi podigli kvalitetu nastave, a u nemogućnosti dobivanja novih radnih mjesta od strane nadležnog ministarstva, plaće pojedinih nastavnika, također, se isplaćuju iz vlastitih sredstava.

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

PREDNOSTI (SNAGE)

1. U relativno kratkom razdoblju (od 2006. godine), Veleučilište je ostvarilo velike uspjehe u realizaciji tri studijska programa, zapošljavanju 23 nastavnika, upisivanju preko 900 studenata i poboljšanju infrastrukture. Veleučilište je, također, pokrenulo program cjeloživotnog učenja.
2. Čini se da između Uprave, nastavnog osoblja i studenata postoje dobri odnosi.
3. Nastavnici se čine kvalificirani i motivirani.
4. Planovi i programi studija te načini provjere znanja prikladni su i usklađeni s odredbama Bolonjske reforme.
5. Uprava potiče usavršavanje nastavnog osoblja financiranjem poslijediplomskih studija i na taj način osigurava buduće povećanje kvalitete nastave.
6. Veleučilište je vrlo komunikativno. Informira javnost o svojim obrazovnim programima putem osobnih posjeta srednjim školama, promotivnih prezentacija, brošura i letaka, medijskih prezentacija (radio i televizija) te putem mrežne stranice Veleučilišta.
7. Uprava Veleučilišta usredotočena je na budućnost. Namjerava proširiti studijske programe i ojačati svoju međunarodnu prisutnost. To dokazuju procjenom mogućnosti za pokretanje novih studijskih programa, dobivanjem ERASMUS sveučilišne povelje i podržavanjem prvog koraka k mobilnosti nastavnika.

NEDOSTACI (SLABOSTI)

1. Studijski programi održavaju se na sedam lokacija. Nijedna zgrada nije u vlasništvu Veleučilišta.
2. Radno preopterećenje nastavnika moglo bi negativno utjecati na buduću kvalitetu nastave.

3. Određivanje ECTS bodova nije u skladu sa strogim kriterijima Bolonjske reforme (npr. predmet Poljoprivredne melioracije – praksa – 6 ECTS bodova student ostvaruje sa 120 sati radnog opterećenja, a predmet Zaštita bilja II – praksa – 2 ECTS boda student ostvaruje s, također, 120 sati radnog opterećenja). Osim broja sati pohađanja nastave, trebalo bi prikazati i radno opterećenje studenata potrebno za pripremu nastave, ispunjavanje raznih zadataka, grupnog rada itd.
4. Veleučilište bi trebalo izbjegavati situacije u kojima isti nastavnik drži previše kolegija u jednom semestru jer bi to moglo negativno utjecati na motivaciju studenata i kvalitetu nastave.
5. Veleučilište bi trebalo objaviti nastavne planove i programe koji će točno odrediti ishode učenja (eng. *learning outcomes*), radno opterećenje studenata, obaveznu literaturu te trajanje i vrste ispita, po mogućnosti i na engleskom jeziku.
6. Moguće je da slab odaziv studenata na popunjavanje ankete nije realan pokazatelj situacije. Trebalo bi poduzeti korake da se taj odaziv poveća.
7. Trebalo bi ponovno razmotriti pitanje uvjeta za upis. Iako se upisna rang-lista određuje na temelju nekoliko kriterija, njezini rezultati (upisani studenti) ne bi smjeli voditi do tako niske prolaznosti.
8. Jedan od najvećih nedostataka Institucije je manjak stručnog iskustva (rad u industriji, tvornicama, stručnim organizacijama itd.) nastavnog osoblja koje Veleučilište zapošljava kao asistente. To se osobito odnosi na nastavnike sa studijskog programa Menadžment.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE

1. Veleučilište bi trebalo redovito usklađivati svoje studijske programe sa sličnim programima hrvatskih i međunarodnih ustanova visokog obrazovanja, kako bi bili sigurni da njihovi studijski programi prate najnovije standarde u broju i vrsti kolegija te ishodima učenja.
2. Jedinicu za osiguranje kvalitete ne bi trebala voditi osoba zaposlena na jednom od odjela koja osiguravanju kvalitete posvećuje samo dio svog radnog vremena. Veleučilište bi trebalo zaposliti osobu koja će se baviti isključivo poslovima osiguravanja i poboljšavanja kvalitete struktura i procesa Veleučilišta.
3. Daljnji razvoj i poboljšanja koje će provoditi Jedinica za osiguranje kvalitete trebali bi strogo slijediti Europske standarde i smjernice (ESG). Ti standardi određuju opći okvir za osiguravanje kvalitete. Njihova implementacija bit će jamstvo sustava kvalitete u skladu sa zahtjevima Bolonjske reforme.
4. Analizu uzroka niske prolaznosti studenata trebalo bi popratiti s konkretnim mjerama za povećanje prolaznosti.
5. Pri zapošljavanju novih nastavnika, važan kriterij trebalo bi biti iskustvo u struci.

Stručno povjerenstvo je svjesno da provedba mnogih gore navedenih prijedloga ovisi o financijskoj situaciji. Veleučilište u Slavonskom Brodu je javna ustanova koja uvelike ovisi o prihodima iz državnog proračuna jer njena vlastita sredstva čine samo manji dio ukupnih prihoda. Stoga bi preporuke Stručnog povjerenstva trebale pomoći u pregovorima s državnim institucijama.